

**OKRĘGOWA KOMISJA EGZAMINACYJNA
W POZNANIU**

**WYNIKI
EGZAMINU MATURALNEGO
Z HISTORII SZTUKI
RAPORT**

**WOJEWÓDZTWA
LUBUSKIE*WIELKOPOLSKIE*ZACHODNIOPOMORSKIE**

2011

Historia sztuki

I. Opis egzaminu

Egzamin z historii sztuki zdawany jako przedmiot dodatkowy odbył się 9 maja 2011 roku. Na terenie działania OKE w Poznaniu przystąpiło do niego 385 absolwentów, co stanowi ok. 10% liczby zdających egzamin z tego przedmiotu w kraju. Deklarujący przystąpienie do egzaminu mogli go zdawać na poziomie podstawowym lub rozszerzonym. Większość (226) abiturientów w Okręgu zdawała egzamin na poziomie rozszerzonym (59%), poziom podstawowy wybrało 159 maturzystów (41%).

Na rozwiązanie zadań z arkusza na poziomie podstawowym zdający miał 120 minut, na poziomie rozszerzonym -180 minut. Arkusze zawierały zadania zamknięte i otwarte, zarówno krótkiej, jak i rozszerzonej odpowiedzi. Sprawdzały one umiejętności z zakresu trzech obszarów wymagań egzaminacyjnych: wiadomości i rozumienia, korzystania z informacji i tworzenia informacji. Za rozwiązanie zadań z arkusza na poziomie podstawowym zdający mógł otrzymać maksymalnie 100 punktów, za rozwiązanie zadań z arkusza na poziomie rozszerzonym – 50 punktów. Rozwiązania zadań były oceniane na podstawie szczegółowych kryteriów. Proporcje punktów możliwych do uzyskania za rozwiązanie zadań z poszczególnych arkuszy przedstawiono w tabelach nr 1 i 2.

Tabela 1. Waga procentowa punktów możliwych do uzyskania za rozwiązanie zadań z arkusza na poziomie podstawowym

Arkusz z poziomu podstawowego	Test		Arkusz
	100 pkt	100 %	100 pkt

Tabela 2. Waga procentowa punktów możliwych do uzyskania za rozwiązanie zadań z arkusza na poziomie rozszerzonym

Arkusz z poziomu rozszerzonego	Część 1. Test		Część 2. Analiza porównawcza		Część 3. Wypracowanie		Arkusz
	20 pkt	40 %	20 pkt	40 %	10 pkt	20 %	50 pkt

Na obu poziomach egzaminu z historii sztuki wymaga się znajomości dzieł sztuki oraz cech stylów i kierunków, które reprezentują; wybitnych twórców i charakteru ich twórczości, terminów i pojęć z zakresu sztuk pięknych, orientacji w chronologii epok, tematach ikonograficznych, gatunkach sztuki i technikach plastycznych. Sprawdza się też umiejętność analizy porównawczej podanych lub samodzielnie dobranych dzieł sztuki. Na poziomie rozszerzonym analiza jest bardziej uszczegółowiona, ponadto sprawdza się umiejętność tworzenia własnego tekstu, krytycznej oceny dzieł oraz wartościowania zjawisk artystycznych. Na poziomie rozszerzonym analiza porównawcza ma największy udział procentowy w punktacji możliwej do uzyskania za rozwiązane zadania.

Opis zestawów egzaminacyjnych

Arkusz egzaminacyjny z poziomu podstawowego składał się z 28 zadań otwartych i zamkniętych, z przewagą zadań otwartych. Sześć zadań polegało na rozpoznaniu nazwisk artystów oraz stylów, kierunków lub nurtów, które reprezentują. Cztery zadania wymagały szczegółowej znajomości dzieł i technik, w jakich zostały wykonane, miejsc ich przechowywania, nazwisk fundatorów i pełnionych przez nie funkcji. Znajomość terminologii z zakresu historii sztuki sprawdzały cztery zadania. W trzech zadaniach należało zidentyfikować tematy ikonograficzne oraz postacie świętych na podstawie ich atrybutów. Inne trzy zadania sprawdzały umiejętność analizy dzieł sztuki z dziedziny malarstwa i architektury. Pozostałe dotyczyły rozpoznania nazw zabytków oraz znajomości rzeźby antycznej. Najwięcej zadań, bo około 50%, odnosiło się do materiału ikonograficznego z dziedziny malarstwa. Mniej było zadań związanych z architekturą, najmniej dotyczyło rzeźby.

Arkusz z poziomu rozszerzonego składał się z trzech części: testu, analizy formalnej dzieł sztuki i wypracowania. Test stanowił zestaw zadań otwartych i zamkniętych, z których najwięcej (5) sprawdzało znajomość życia i twórczości artystów, źródeł inspiracji dzieł oraz mecenasów związanych z artystami. Cztery zadania dotyczyły rozpoznania na podstawie materiału ilustracyjnego nazwy zabytku i jego twórcy, stylu budowli oraz cech jej planu. Dwa zadania polegały na rozpoznaniu i przyporządkowaniu nazwisk malarzy określonym kierunkom, jedno wymagało szczegółowej wiedzy na temat techniki, w której zostało wykonane, inne wymagały znajomości terminów z historii sztuki. Polecenie z II części arkusza zobowiązywało zdających do przeprowadzenia wnikliwej analizy porównawczej dwóch obrazów – renesansowego i barokowego, według poleceń porządkujących tok analizy. Część trzecia arkusza zawierała propozycję dwóch tematów wypracowań, z których zdający wybierał jeden i formułował dłuższą wypowiedź pisemną.

Temat 1. *Na podstawie analizy formy i treści czterech, innych niż zamieszczone w arkuszu, wybranych dzieł z co najmniej dwóch różnych epok, scharakteryzuj sposoby ujęcia motywu męczeństwa.*

Temat 2. *Na podstawie czterech wybranych dzieł przedstaw różne sposoby przetwarzania rzeczywistości w sztuce XX wieku.*

Prawidłowe wykonanie obu zadań wymagało dokonania selekcji materiału pod kątem wybranego problemu, wykazania się umiejętnością analizy i interpretacji dzieł sztuki, formułowania argumentów i wniosków, a także uzasadnienia własnych przemyśleń. Omawiane dzieła sztuki należało powiązać z szerszym kontekstem kulturowym.

II. Interpretacja osiągnięć zdających

1. Wybieralność egzaminu

Historię sztuki zdawaną jako przedmiot dodatkowy wybrało 0,72% ogólnej liczby maturzystów przystępujących w Okręgu do egzaminu maturalnego. W tym roku wybieralność historii sztuki była wyższa o ok. 0,1 punktu procentowego od wybieralności w ubiegłym roku. Dane dotyczące wybieralności historii sztuki w Okręgu i poszczególnych województwach przedstawia tabela nr 3.

Tabela 3. Wybieralność poziomów zdawania historii sztuki w Okręgu i poszczególnych województwach – dane liczbowe i procentowe

Historia sztuki	Okręg		Województwo lubuskie		Województwo wielkopolskie		Województwo zachodniopomorskie	
	liczba	procent	liczba	procent	liczba	procent	liczba	procent
poziom podstawowy	159	0,30%	50	0,62%	79	0,25%	30	0,22%
poziom rozszerzony	226	0,42%	45	0,56%	106	0,34%	75	0,55%

Najwyższa wybieralność historii sztuki w stosunku do ogólnej liczby zdających egzamin maturalny w poszczególnych województwach była w województwie lubuskim, najniższa - w województwie wielkopolskim. W województwie lubuskim, w porównaniu z rokiem ubiegłym, wybieralność wzrosła o 0,29 p.p., dla porównania, w województwie zachodniopomorskim tylko o 0,07 p.p. Różnice w wyborach poziomów egzaminu są niewielkie. Tylko w Zachodniopomorskim, podobnie jak w ubiegłym roku, ponad dwukrotnie więcej zdających wybrało poziom rozszerzony niż podstawowy. W województwie wielkopolskim zmieniły się proporcje wyboru poziomów – w tym roku więcej absolwentów zdawało egzamin na poziomie rozszerzonym, aniżeli na poziomie podstawowym.

Najwięcej maturzystów wybierających historię sztuki to absolwenci liceów ogólnokształcących (84%), mniejszą grupę stanowili absolwenci techników i liceów profilowanych. (16%). Wśród zdających nie było absolwentów szkół uzupełniających.

2. Wyniki egzaminu

Średnie wyniki egzaminu z historii sztuki w poszczególnych województwach Okręgu i typach szkół zamieszczono w tabeli nr 4.

Tabela 4. Wyniki egzaminu z historii sztuki na poziomie podstawowym i rozszerzonym z uwzględnieniem zróżnicowania terytorialnego i typów szkół

Poziom egzaminu:	podstawowy				rozszerzony			
	Obszar	Okręg	L	W	Z	Okręg	L	W
Średni wynik %	45,20	47,12	45,38	41,53	52,60	51,60	53,11	52,48
Liceum ogólnokształcące	47,08	51,27	47,91	41,18	53,22	54,07	53,94	51,83
Liceum profilowane	46,10	46,10	-	-	50,76	50,00	29,00	61,60
Technikum	36,37	40,14	29,73	46,50	31,00	36,00	16,00	-

L – województwo lubuskie, W - województwo wielkopolskie, Z - województwo zachodniopomorskie

Średni wynik egzaminu w Okręgu na poziomie podstawowym (45,20%) od ubiegłego roku nie zmienił się i jest wyższy od średniego wyniku w kraju (44,60%). W województwie lubuskim i zachodniopomorskim średni wynik wzrósł o ok. 1p.p. w stosunku do wyniku w 2010 roku. W województwie wielkopolskim średni wynik jest niższy o ok. 2 p.p. od wyniku w roku ubiegłym. Najwyższy średni wynik osiągnęli absolwenci szkół z województwa lubuskiego – 47,12 % liczby punktów możliwych do uzyskania (100 pkt).

Średni wynik egzaminu w Okręgu na poziomie rozszerzonym (52,60%) jest niższy od wyniku w roku 2010 i niższy od wyniku w kraju (53,52%). Najwyższy średni wynik osiągnęli absolwenci z województwa wielkopolskiego – 53,11% liczby punktów możliwych do uzyskania (50 pkt). W tabeli nr 5 przedstawiono klasyfikację zadań z arkusza na poziomie podstawowym i rozszerzonym według współczynnika łatwości. Analiza wartości, jakie przyjmuje ten współczynnik, pozwala określić stopień opanowania umiejętności sprawdzanych przez poszczególne zadania.

Tabela 5. Klasyfikacja łatwości zadań z arkusza na poziomie podstawowym i rozszerzonym według współczynnika łatwości

Współczynnik łatwości	Klasyfikacja zadania	Zadania na poziomie podstawowym	Zadania na poziomie rozszerzonym
0,00 – 0,19	bardzo trudne	5, 13a,15,18	4,5
0,20 – 0,49	trudne	1, 2, 6, 8, 9,10,11,13c, 16, 17, 23, 27, 28	1,2, 3, 7, 8, 9, 10,11, 12, 13, 15b, 15c, 15d
0,50 – 0,69	umiarkowanie trudne	3, 4c, 7, 12, 21a, 21b, 21c, 22, 24, 25, 26	6, 14b, 14d, 14e, 15a,
0,70 - 0,89	łatwe	4a, 4b,4d, 13b,13	14a,14c,15e
0,90 – 1,00	bardzo łatwe	-	-

Jak wynika z danych w tabeli 5., zarówno w arkuszu na poziomie podstawowym, jak i rozszerzonym, przeważały zadania, które okazały się dla tegorocznych zdających trudne i umiarkowanie trudne. Na poziomie podstawowym zadania trudne dotyczyły ustalenia miejsca, w którym znajduje się budowla, rozpoznania tytułu, autora i nazwy materiału rzeźbiarskiego, określenia tematu podanego dzieła. 24% zdających nie podjęło próby rozwiązania zadania 18., które okazało się zadaniem bardzo trudnym. Należało w nim określić tematykę *Pochodni Nerona* H. Siemiradzkiego i podać nazwę kierunku w sztuce, reprezentowanego przez to dzieło. Na poziomie rozszerzonym zadaniu 4. zdający mieli problem z zastosowaniem terminologii z historii sztuki, 30% zdających zrezygnowało z rozwiązania zadania. Na obu poziomach egzaminu trudne dla zdających okazały się zadania testowe, sprawdzające wiedzę i umiejętności z I obszaru standardów wymagań egzaminacyjnych.

Na poziomie rozszerzonym zdający dobrze opanowali umiejętność analizy dzieł sztuki. Napisanie wypracowania było dla maturzystów umiejętnością umiarkowanie trudną. Większość absolwentów (67%) wybrała temat drugi, 27% wybrało temat pierwszy, 13 osób (6%) nie podjęło próby napisania wypracowania. Zdający nie mieli problemów z kompozycją pracy czy komunikatywnością wypowiedzi. Trudna okazała się umiejętność analizy treściowej i formalnej wskazanych w temacie czterech dzieł, które należało samodzielnie dobrać.

Wnioski

- Średnie wyniki egzaminu z historii sztuki nie są zadowalające. Na poziomie podstawowym zdający nie osiągają nawet 50% punktów możliwych do zdobycia.
- Analiza wyników zdających wskazuje, że do poziomu rozszerzonego egzaminu z historii sztuki przystępują absolwenci lepiej przygotowani aniżeli do poziomu podstawowego.

3. Na obu poziomach egzaminu umiejętnością najlepiej opanowaną była analiza formalna dzieła sztuki.
4. Niepowodzenia absolwentów wynikały głównie z niezajomości materiału historyczno-artystycznego. Nadal problemem było posługiwanie się poprawną faktografią i specjalistyczną terminologią.
5. Przyczyną tych trudności jest być może niewłaściwe przygotowanie się do egzaminu lub nieprzemyślany wybór przedmiotu dodatkowego.